

... 12.

Nie tworząc zaś okręgu gminnego, odpowiedź na pytanie musi pozostać niedostateczną. Zanotujmy przy tej sposobności, że w okręgu tym, jak go *Zarys* nakreślił, my byłibyśmy zdania, żeby zamiast w Radzie gminnej zasiadali członkowie wybierani dopiero przez płaćcych 100 złr. podatku, obszarom dworskim zapewniono wprost głos wrylny.

Pytanie rządowe 2gie opiewa: Czy ustanowienie reprezentacji powiatowych w myśl art. 17 i 19 ustawy z d. 5go marca 1862 r. L. 18 D. p. p., mianowicie a) jako wyższej autonomicznej instancji wobec gmin i b) w właściwych sprawach powiatowych z stanowiskiem wskazanym w punkcie 3im, nie odpowiedziałoby praktycznej potrzebie, ponieważ organ ten zostawałby z gminami w bliższej, bezpośredniej styczności, a i tak w krajach, w których nie ma reprezentacji powiatowych, ustanowione już są organa powiatowe dla pewnych spraw (drogi) i istnieją już fundusze powiatowe, których administracja nie jest pod względem prawnym dostatecznie uregulowana?

Przypuszczając się tutaj, że okręgi reprezentacji powiatowych zastosowane by zostały do obecnych okręgów politycznych, i że starosta powiatowy stanowiąc miał na czele całej reprezentacji powiatowej lub wydziału powiatowego i objąć kierownictwo spraw.

Oczywiście, pierwsza część zapytania dla Sejmiku galicyjskiego musi być inaczej sformułowana, lub całkiem opuszczoną, w tej bowiem treści nie miałyby tu zastosowania, zkoło reprezentacje powiatowe są już ustanowione. Ale ustęp [drugi] jest niezmiernie ważny i dotyczy bezpośrednio ogólnej reformy a) połączając go należy z pytaniem 3em: „Czy działalność reprezentacji powiatowych (2) nie mogłaby być w ten sposób uregulowana, ażeby reprezentacje te ostatecznie zarządzały i orzekały tak w sprawach samostanowienia zakresu działania gmin, jak i w sprawach powiatowych, a żeby przeciw orzeczeniom i czynnościom urzędowym reprezentacji powiatowych wyższą ingerencją władz tylko wtedy była dopuszczalną: a) jeżeli reprezentacja powiatowa powzięła uchwałę, przez którą przekroczyła swój zakres działania, lub naruszała albo błędnie zastosowała ustawę obowiązującą i b) jeżeli reprezentacja powiatowa zaniedbała lub odmówiła spełnienia czynności i zobowiązań, do których obowiązana jest na mocy osobnych ustaw.“

Odpowiedź *Zarysu* na te dwa pytania połączone, znajduje się w rozdziale pod tytułem *Obwód*, który zaczyna się od słów: „Zamiast dotychczasowych powiatów, które się znoszą, Królestwo Galicji i Lodomerji z W. Ks. Krakowskim dzieli się na 20 obwodów, dawniejszym cyrkulem odpowiadających. Zarząd obwodu sprawuje: a) Rada obwodowa, b) Naczelnik obwodu (starosta), c) Wydział obwodowy.“ W ustępie zaś 7ym czytamy: „Starosta lub jego zastępca reprezentuje władzę rządową wobec Rady, zabiera głos, gdy tego zażąda, daje objaśnienia i przedstawia wnioski do uchwał.“ Ustęp 9ty brzmi: „Zakres działania Rady obwodowej obejmuje wszystkie sprawy wewnętrzne odnoszące się do interesów obwodu, do niej należy zarząd majątku i zakładów publicznych w obwodzie.“ Ustęp następujący przytaczamy w całej osnowie: „Starosta obwodowy. Kierunek administracji obwodu zostaje w rękach starosty, który jest urzędnikiem przez Monarchę mianowanym.

Do wykonywania poleceń starosty, jak niemniej uchwał Wydziału i Rady obwodowej, dodani są starości urzędnicy etatowi, a mianowicie:

- Komisarz administracyjny;
- Komisarz skarbowy;
- Inspektor szkolny;
- Urzędnicy techniczni do budowy publicznych, lądowych i wodnych;
- Urzędnicy do służby zdrowia;
- Weterynarz obwodowy.

11. Starosta ogłasza ustawy i rozporządzenia władz wyższych i przestrzega ich wykonania. Odpowiedzialnym jest za utrzymanie porządku, spokoju i bezpieczeństwa.

Do niego więc wyłącznie należy sprawowanie policyi bezpieczeństwa. Pod jego rozkazami zostają w tym przedmiocie naczelnicy okręgów gminnych i żandarmerja w obwodzie.

Starości służą prawo żądania (rekwirowania) w razie potrzeby pomocy wojskowej, o czem natychmiast Namiestnika zawiadamia winien.

Dowódca zaś siły zbrojnej obowiązany jest żądaniu starosty na piśmie wyrażonemu, bezzwłocznie zadość uczynić.

Starosta przewodniczy w Wydziale i odpowiedzialnym jest za wykonanie prawomocnych uchwał Wydziału i Rady obwodowej.

12. Jeżeli Rada lub Wydział obwodowy powzięcie uchwałę, która przechodzi ich atrybucje lub sprzeciwia się ustawom obowiązującym, starosta wstrzyma jej wykonanie i robi jednocześnie przedstawienie do

Rady namiestniczej, w celu unieważnienia powziętej uchwały.

Jeżeli w ciągu 30 dni Rada namiestnicza nie nie postanowi, uchwała staje się prawomocną.

13. Wydział obwodowy. Wydział obwodowy składa się ze starosty, jako prezydującego i z czterech członków wybranych z grona Rady obwodowej na lat sześć.

Nareszcie czytamy w ustępie 22-gim: „Wydział rozstrzyga sprawy w granicach właściwymi ustawami wskazanymi, w przedmiotach: a) policyi przemysłowej, b) drogowej, c) zdrowia, d) ubogich.“ Dalej: „Wydział obwodowy rozstrzyga w pierwszej instancji spory administracyjne, zażalenia w przedmiocie podatków bezpośrednich, o ile wykonanie lub zarząd tych spraw z mocy ustaw krajowych władzy obwodowej jest powierzony.“ Ustęp 23: „Od decyzji Wydziału strony w ciągu dni 14tu od daty zawiadomienia, odwołać się mogą do Rady Namiestnictwa.“ Ustęp 24: „Wszelkie rekursy i zażalenia od zarządzeń i decyzji naczelnika lub Wydziału okręgu gminnego Wydział obwodowy ostatecznie rozstrzyga.“

Trzy dalsze i ostatnie pytania rządowe dadzą się razem połączyć:

„4) Czy w wypadkach wskazanych w punkcie 3im pod a) i b) nie powinny rozstrzygać w ostatniej instancji polityczna władza krajowa przy udziale członków Wydziału krajowego i pod przewodnictwem szefa kraju?

5) Czy także i w sprawach policyi miejscowej tok instancji nie powinienby kończyć się na orzeczeniu politycznej władzy krajowej, jak to już częściowo było zarządzone na mocy rozporządzenia ministerstwa spraw wewnętrznych z 27go października 1859 L. 196 D. P. P.?

6) Czy nie należałoby ustanowić pewnych warunków co do przyjmowania stałych urzędników powiatowych lub wymagać od nich pewnej kwalifikacji?“

Na te pytania *Zarys* odpowiada zupełnie i wyczerpująco doniosłym rozdziałem: *Rząd krajowy*. Utworzenie takiego rządu i otoczenie go odpowiedniami, jak powiedzieliśmy, narodowymi i politycznymi rekojmiami, byłoby ukoronowaniem dzieła, a niezawodnie na wewnątrz i na zewnątrz uczyniłoby kraj nierównie silniejszym, niż dziś, kiedy Namiestnika władza jest taka, jak ją misternie opisał w powyższej przytoczonej słowach poseł Dunajewski, a Marszałka żadna i całkiem nieokreślona. Wedle zasad *Zarysu*, taki rząd krajowy byłby oczywiście ostateczną dla spraw krajowych instancją, co byłoby zgodnym z interesami i ze stanowiskiem tak wielkiego kraju koronnego. Co do warunków przyjmowania w razie ogólnej reformy urzędników powiatowych, określa je rozprawa *Zarys*. Nareszcie, zamiast żeby tylko w pewnych razach „rozstrzygała w ostatniej instancji polityczna władza krajowa przy udziale członków Wydziału krajowego i pod przewodnictwem szefa kraju“, *Zarys* ustanawia rząd krajowy, w którego skład wchodzi: „cesarski Namiestnik, Rada namiestnicza, poszczególne wydziały rządowe.“ Pomiedzy Wydziałami *Zarys* wyszczególnia 1szy i nadaje mu odrębne stanowisko, określając jego atrybucje: „Wydział dla spraw prawodawczych, administracyjnych, spornych i fundacyj krajowych.“ My ten Wydział nazywamy wprost Radą stanu, lub Radą krajową, i na jej czele stawiamy prezesa, a mniemamy, iż byłoby lepiej choć nie konieczne, aby marszałek Sejmu był tym prezesem.

„Rada namiestnicza, opiewa *Zarys*, składa się z Namiestnika, jako przewodniczącego, i naczelników poszczególnych Wydziałów rządowych. Naczelnicy wydziałowi są urzędnikami przez Monarchę mianowanymi, wyższy naczelnik Wydziału pierwszego.“

Nie zgadzamy się z tem, aby naczelnik Wydziału pierwszego, czyli prezes Rady stanu nie był mianowany przez Monarchę. Monarcha mógłby go wybrać z pomiędzy przedstawionych przez Sejm kandydatów. Zamiast zaś teorii o odpowiedzialności Namiestnika, która znajduje się w *Zarysie*, a która nietylko ma w sobie pierwiastek anarchiczny, ale byłaby niepraktyczną, wolilibyśmy też, aby w miejsce dzisiejszego komisarza rządowego naczelnicy Wydziałów przedkładał Sejmowi i bronił wobec niego spraw swoich a podlegających kontroli reprezentacji krajowej. Słowem, nie chcemy odpowiedzialnego Namiestnika, ale odpowiedzialnego wobec Sejmu rządu krajowego za wykonywanie obowiązujących ustaw krajowych.

Tak zatem, chcąc z kraju naszego dać sumienną i wyczerpującą odpowiedź na sześć pytań postawionych Sejmowi tyrolskiemu, trzeba koniecznie potrącić o ogólną reformę. A zatem należy nietylko odpowiedzieć na kwestyonaryusz rządowy, ale także wznowić, zmieniwszy go nieco, wniosek Dunajewskiego, który ugrzązł w komisji administracyjnej, a który miał na celu podnie-

sienie znaczenia politycznego i narodowego naszego kraju i wzmocnienie jego sił żywotnych.

Osobnym okólnikiem do duchowieństwa Arcybiskup lwowski X. Wierchlejski ogłasza *breve* Ojca Sgo Leona XIII z d. 18 lipca b. r. *Breve* to wydane z okazji udziału Polaków w pielgrzymce rzymskiej na uroczystość św. Cyrylla i Metodego, ma dla nas szczególną cenę i wagę. Ojciec S. zwraca się w niem pospołu do biskupów polskich z Galicji i do biskupa wikaryusza gnieźnieńsko-poznańskiego. Połączenie to episkatu i wszystkich polskich uczestników pielgrzymki tem jest dla nas bardzo znaczącem i doniosłem, im gorętsze słowa ojcowskiej miłości, oraz ojcowskich nauk znajdują wierni kościółowi synowie Polski w tym wzniosłym głosie Namiestnika Chrystusowego.

Breve Leona XIII brzmi w przekładzie polskim jak następuje:

Ojciec św. Leon XIII przesłał na ręce Arcybiskupa lwowskiego Wielebnym braciom Franciszkowi Ksaweremu, Arcybiskupowi lwowskiemu ob. orm. iac. i Biskupowi lwowskiemu obrz. orm., Tarnowskiemu, obrz. iac., Krakowskiemu, Eleuzyńskiemu *in part. infid.*, Wikaryszowi Gnieźnieńskiemu i Poznańskiemu, oraz też Wszystkim ukończonym Synom, którzy w polskiej pielgrzymce udział brali, lub około jej przeprowadzenia pracowali, do Lwowa.

Leon Papież XIII.

Wielebni Bracia i ukochani Synowie
Pozdrowienie Wam i Apostolskie błogosławieństwo.

Radujemy się wielce, Czcigodni Bracia i ukochani Synowie, że rozszerzenie cześci świętych Apostołów Cyrylla i Metodego sprawiło wielkie wesele wszystkim Słowianom, a zwłaszcza Wam, którzy wyszczególniając się większą od innych odwagą wiarę od tych Świętych przyjęli i od dawna cierpiąc za to ciężkie utrapienia, z tego pocieszenia nowe meztwo czerpicie. Nie mogliście się nie podobać Bogu dla Waszej wieże stałości, dlatego potrzebne było, aby Was doświadczyła próba, przez którąby oczyszczonem w Was zostało, cokolwiek jeszcze mogło być nieczyste. Nie upadacie przeto na dachu, chociaż dla was dzieł pokoju jeszcze nie zabłysła: jako bowiem Zbawiciel „nie chciał uzdrowić chorego Łazarza, aby go następnie wskrzesić z martwych umarłego — tak też nieraz odraza dzień zmiłowania swego“, aby w chwili ostatecznego zwołania dożną dać pomoc, a w świetle jaśniejszej chwały Opatrzność i potęgę swą okazać. Zresztą słusznie ufacie, że modlitwy nie tylko Wasze, ale całego świata katolickiego, przez Waszych apostołów Bogu ofiarowane, nie mało się przyczyniają do ukojenia Waszych boleści i do zjednoczenia z Wami Waszych błagających braci, którzy znowu z Wami w jedną rodzinę połączeni, sami poznają, jak do brze i miło jest mieszkać braci spolem, i jak pożyteczną jest rzeczą należeć do Pańskiej owczarni i na zbawienia paszę być wiedzionym od tego pasterza, którego Pasterz Dobry na miejscu swoim postawił na ziemi. *Tu przynajmniej Stolica Apostolska która naród Wasz zawsze szczególną otaczała miłością, nigdy Was nie opuści*, a My najmłodszy Boga nieustannie prosić będziemy, aby Was w niesieściach łaski Swoją pocieszał, wspierał i podnosił, i aby Wam nakoniec pozwolił, iżbyście mu w bezpiecznej służbie mogli swobodzie. Za Wasze zaś objawy wdzięcznego serca i synowskiego przywiązania, błagamy dla Was o jak najobfitsze dary niebieskie, a jako ich zadatek i znak Naszej szczególnej ku Wam łaskawości udzielamy Wam wszystkim, Wielebni bracia i ukochani Synowie, z całego serca Apostolskiego błogosławieństwa.

Leon PP. XIII.

Zjazd w Gdańsku należy już do historii. Doniosłość jego polityczną oceniliśmy w numerze sobotnim. Cała prasa europejska przypisuje mu znaczenie pokojowe i widzi w nim bezpośrednią naprawę stosunków Rosji z Niemcami a pośrednią z Austrią.

Jest niezawodnie faktem charakterystycznym, że cesarz Aleksander III, który, jako następca tronu, znany był jako zawzięty nieprzyjaciel Niemców i naczelnik wielkiego stronnictwa słowiańskiego, dzisiaj przyszedłszy do władzy inauguruje czynnie swoją zagraniczną politykę złożeniem wizyty swemu dziadowi strykiem Wilhelmu. W Gdańsku Rosya uczyniła do pewnego stopnia *amende honorable*. Ale konieczność w polityce jest najsilniejszym doradcą. Izolowana w Europie, w obec przymierza Austro-niemieckiego i ewentualnego doń przystąpienia i Włoch, musiała Rosya postarać się o ściśnienie dawnych węzłów, o wznowienie dawnych stosunków. Za jaką cenę? W tem pytaniu streścza się cała waga i wysokie polityczne znaczenie zjazdu.

Już niedaleka przyszłość da nam na to pytanie odpowiedź. Objawi się ono niezawodnie tak w zewnętrznej jak i wewnętrznej polityce Rosji. W każdym razie zjazd w Gdańsku jest nowym zwycięstwem i nowym tryumfem ks. Bismarka, bo utrwała jego politykę i jest zarazem wyrazem i sankcją tego wyjątkowego znaczenia, jakie u miał on nad Niemcom w Europie. Dla nas jednak najważniejszą kwestyą zjazdu jest jego stosunek do Austrii i zmiany, które on może za sobą pociągnąć w *modus vivendi* z naszym sąsiadem północnym.

Wiadomości, które otrzymujemy z Wiednia od ludzi świadomych rzeczy i położenia, brzmią pod tym względem zupełnie uspokajająco. Na *Ball-platu* wiedziano doskonale, że zjazd ma nastąpić. Nie był on więc nieprzyjemną niespodzianką, ale faktem, na który się zgodzono, z którym się rachowano. O ile przed dwoma tygodniami wiał wiatr wojenny, o tyle obecnie uważają pokój za utrwalony. Czy na długo? *That is the question!* Dopóki nie dojrzeje sytuacja na Wschodzie. Po woli zbierać się będą chmury i chmury, z których padnie grom! Ale to kwestya przyszłości. W tej chwili świeci słoneczko i na politycznym horyzoncie europejskim najpikniejsza pogoda!

KOESPONDENCYA „CZASU.“

Lwów 11 września.

(§§) W przedmiedni sesji sejmowej, której *cor populi* wskazuje dwa główne zadania: reformę administracji i podniesienie ekonomiczne kraju, podając do wiadomości publicznej fakt, sam w sobie mało znaczący, ale nadzwyczaj pouczający jako próbka, jak wygląda obecną kredyt hipoteczny w zakładzie, który ma pretensję uchodzić za pożyteczną instytucję, a który jest tylko rodzonym bracijskim osławionego banku włościańskiego. Szanowni czytelnicy, którzy korespondencje moje zaszczycają większą uwagą, domyślą się zapewne, że mam tu na myśli nasz c. k. uprzywilejowany akcyjny bank hipoteczny we Lwowie.

Oto jeden z mnóstwa interesów, któremi zakład ten niszczy swoją klientelę: Pan X. pożyczyl w r. 1876 w naszym banku hipotecznym na hipotekę swojej realności we Lwowie 1100 złr. Po pięcioletnim umarzeniu pożyczki sprzedaje p. X. swoje realność a ponieważ nabycwa zastrzeżyl sobie oczyszczenie tabuli, więc pan X. wypowiada bankowi resztę kapitału. Dyrekcyja przyjmuje wypowiedzenie i przedkłada swojemu klientowi następujący rachunek: Dnia 13go października b. r. ma pan X. zapłacić 10 mówię dziesiątą ratę amortyzacyjną w kwocie 50 złr. 60 ct. a dnia 5 marca 1882 r. resztę kapitału. Ileż ta reszta wynosić może po spłaceniu dziesiątej raty z powyżej wskazanej wysokości? Tylko 952 złr. 5 ct. mówię dziewięćset pięćdziesiąt dwa złr. 5 ct. w. a. Coż pozostaje panu X. do zrobienia? Oczywiście spłacać jaknajprędzej tę sumę i wyrwać ją z ręki uciec z instytucji, która tak zdiera klientów swoich. Ba, gdyby to można tak zrobić, pan X. byłby najszczęśliwszym w świecie! Ale bank niepozwała, bo rachunek jeszcze nieskończony. Tę resztę 952 złr. 5 ct. ma pan X. w ten sposób spłacić, że 900 złr. musi złożyć w listach hipotecznych, co w dziesięciym kursie tych listów równa się 935 złr. 10 ct. Kiedy mu te listy pożyczono (1876 r.) kurs ich nie wynosił 100 złr. Za to zapewne, zdaniem dyrekcyi, giełda odpowiadać musi, ale dyferencya w każdym razie została w kasie banku! Czy już koniec na tem? Niestety daleko jeszcze do końca, bo według rachunku dyrekcyi banku hipotecznego pan X. musi zapłacić 2% od reszty kapitału za to, że ośmiela się wypowiedzieć wszystko naraz. Przybywa z tego tytułu kwota 19 złr. 4 ct. Po uiszczeniu tych kwot — mówi dyrekcyja w swojej rezolucyji, i po upłaceniu podatku dochodowego w kwocie 19 złr. 18 ct. otrzyma pan X. pokwitowanie i zezwolenie na extabulację, ale — za złożeniem w likwidaturę kosztów stemplowych w kwocie 5 złr. 65 ct. i kosztów legalizacyjnych w kwocie 1 złr. 60 ct.

Proszę teraz zliczyć wszystko, co pan X. zapłacił ma przed uzyskaniem extabulacyi, a otrzymamy następujący spis kwot: 50 złr. 60 ct. (10 rat amortyzacyjnych) + 952 złr. (reszta kapitału pożyczonego) + 35 złr. 10 ct. (dyferencya z powodu polecanej spłaty 900 złr. w listach hipotecznych) — 19 złr. 4 ct. (2% jako wynagrodzenie za wcześniejsze wypowiedzenie pożyczki) + 19 złr. 18 ct. (podatek dochodowy) + 5 złr. 65 ct. (koszta stemplowe) + 1 złr. 60 ct. (koszta legalizacyjne). Suma wynosi 1083 złr. 22 ct. mówię tysiąc osmdziesiąt trzy złr. 22 ct., czyli tylko o 16 (szesnastu) złr. 78 ct. mniej od kapitału przy pożyczce pożyczonego i *nota bene* po spłacie dziewięciu rat amortyzacyjnych. Dodajmy do tego rachunku to, co potrącono panu X. przy zaciągnięciu pożyczki, co stracił na owczesnym kursie listów hipotecznych, dodajmy wreszcie kursione i inne drobne wydatki, a okaże się, że pan X. dziś po spłacie dziewięciu rat amortyzacyjnych, więcej winien bankowi, aniżeli od niego otrzymał! Jeżeli to nie jest lichwa, to... no to jej nigdy nie było w Galicji i niepotrzebnie uchwalala Rada państwa osobną ustawę przeciw lichwie.

Przedstawiłem *species facti*, przedstawiłem kwoty, zrachowałem je razem, to dość dla mnie. Konkluzji już nie będę wysnuwać. Niech to kto inny uczyni, a zdaje mi się, że najlepszy wybór zrobię, jeżeli zaproszę do tego zadania tych, którzy na wyrozumienie, że ma być założona krajowa instytucja kredytowa, żegnają się i wolają: na co to, na co, mamy przeciw bank hipoteczny i tyle innych instytucyji, że nie ma już miejsca dla innych!

Jedna tylko jeszcze uwaga. Szanowna dyrekcyja banku hipotecznego zechce zajrzeć do swoich ksiąg i przekonać się, czy nie popełniłem jakiego błęd, czy może nie zmyśliłem jakiego szczegółu. Jakżeby! Pośrednictwo w odbiorze sprostowania, które przeciw rychło nadejść powinno, jeżeli jest możliwe, zechce szanowna redakcyja przyjąć na siebie.

NPan mianował profesora szkoły realnej we Lwowie Emanuela Wolffa dyrektorem gimnazjum w Kolomyi.

Minister oświaty nadał opróżnioną w akademickim gimnazjum we Lwowie posadę nauczyciela profesorowi Aleksandrowi Borkowskiemu, tymczasowemu dyrektorem gimnazjum w Kolomyi; mianował zaś suplenta w Tarnopolu Leona Gunkiewicza rzeczywistym nauczycielem gimnazjum w Wadowicach.

Sprawy miejskie.

Posiedzenie Rady miasta d. 10 września r. b. Przewodniczył: prezydent miasta Dr Weigel, radców obecnych 35.

Burmistrz miasta Pragi nadesłał podziękowanie za dar 500 złr. na odbudowę spalonego teatru.

Z porządku dziennego przystąpiono do sprawowania ostatnich wyborów. Zatwierdzono wszystkie z wyjątkiem wyboru Dra Leona Cyfrowicza, który zostawisz sekretarzem uniwersytetu Jagiellońskiego, stracił według statutu miejskiego jako urzędnik państwowy, prawo wybieralności do reprezentacyi gminnej. Komisya weryfikacyjna wniosła, aby także nie zatwierdzić wyboru Dra Michała Bobrzyńskiego, gdyż tenże jest naczelnikiem archiwum krajowego; po wyjaśnieniu atoli, iż Dr Bobrzyński jest profesorem i z tego tytułu pobiera stałą płacę ze skarb publicznego, za pełnienie zaś obowiązków naczelnika archiwum krajowego

wego pobiera tylko remunercyę, Rada wybór jego zatwierdziła.

Po zatwierdzeniu wyborów złożyli nowo wybrani Rady, a na posiedzeniu obecnym, przyrzeczenie gorliwego pełnienia obowiązków, w ręce Prezydenta miasta. Poczem nastąpił podział na sekcye i uzupełnienie komisyj. Wreszcie uchwalono odbyć we czwartek d. 15 b. m. wybór I wiceprezydenta na następne trzechlecie.

Koniec posiedzenia o godzinie 8 wieczór.

Sprawy zagraniczne.

Rosya.

Dienniki rosyjskie bardzo wiele zajmują się teraz Austrią i pilnie sledzą za usposobieniem jej prasy w stosunku do Rosji. Znajdują one, że to usposobienie jest teraz bardzo nieprzyjemnem, usiłują tedy rozwiązać pytanie: co może być powodem rozdrażnienia przeciw Rosji prasy w Austro-Węgrzech? Temu właśnie przedmiotowi poświęca *Nowoje Wremia* artykuł, w którym pytanie powyższe tak rozstrzyga!

„Daremną byłoby rzeczą szukać powodów rozdrażnienia przeciw Rosji publicystyki wiedeńskiej i Peszteńskiej nietylko w jakich nieprzyjaznych działaniach Rosji, lecz nawet w jakichbądź bezpośrednich objawach wpływu Rosji na Wschodzie. Ostatnimi laty polityka rosyjska odznaczała się zupełną biernością, a ilekroć wypadało jej występować w roli czynnej, nasza dyplomacya dostrajała się zawsze do harmonii „koncertu europejskiego“, i szła ręką w rękę z dyplomacyą sąsiednich mocarstw „przyjaznych“, t. j. Niemiec i Austrii. Podczas, kiedy się odbywał przewrót w Bułgarii, Rosya była w najściślejszej, pryncypjalnej zgodzie z rzezonem mocarstwami. Zawsze usposobione do pretensyj z powodu tych lub owych czynności naszych agentów dyplomatycznych na Wschodzie, Austriya i Niemcy nie mogli przeciw żadnemu znaleźć powodu po wyrażeniu naszej dyplomacyi jakiegokolwiek niezadowolnienia. Jeżeli zaś ostatecznym wynikiem przewrotu było, że naród bułgarski wystąpił z dowodami jednakiej wierności jak dla swojego księcia, tak i dla Cara rosyjskiego i szczególnie akcentował na to, jak bardzo ceni moralno-polityczny związek z Rosyą, to politycy austriaccy niemają najmniejszego prawa mieć za to pretensyj do Rosji, albo do Bułgarów. W Wiedniu wprawdzie — jak się zdaje — nie oczekiwano podobnego rezultatu, nie więc dziwnego, że wywołał on tam wrażenie nieprzyjemne... ale trudno zadawać gwałt usposobieniu całego narodu, który pamięta i wysoce ceni wyświadczone sobie dobrodziejstwo. Kłęski, które spotykały Rosyę w jej bycie wewnętrznym, nie wpłynęły nie zgola na zmniejszenie uroku Rosji wobec ludów półwyspu Bałkańskiego. Bardzo być może, że i to jest niespodzianką w Wiedniu; bardzo być może, że rachowano tam, iż gwiazda rosyjska zblednie a wszyscy Słowianie Bałkańscy rzucą się w objęcia Austro-Węgier. Jeżeli politycy węgierscy i peszteńscy żywią takie nadzieje, to oczywiście nieprzyjemnem byłoby musiało rozczarowanie i w tem też najpewniej ukrywa się powód ich rozdrażnienia przeciw Rosji. Coż tu jednakże Rosya winna? Wszakże niemożna złościć się na nią za to, że istnieje, że się nie rozpadła i nie rozdrabnia i że przeciwnie, pomimo wielu ciężkich prób, wzmacnia się ciągle i krzepnie, nieprzejmując się podporą i nadzieją Słowianstwa. (2)

Rozdrażnia i gniewa peszteńskich polityków jeszcze i to, że w granicach samych Węgier żywią słowiańskie mocno w ostatnich czasach obstają przy swoich prawach narodowych. Rosyjska agitaacya, rosyjski rubel, te kumunały, któremi prasa maderska ogrywa o ile może swój szowinizm, już nie tak skutecznie działają teraz jak dawniej. W obecnej chwili gabinet wiedeński, jako rząd centralny, trzyma się polityki, którą można nazwać słowianofilią, a Czeszy i Polscy ministrowie są jej przewodnikami. Byłoby rzeczą nienaturalną, gdyby duch i kierunek polityki wiedeńskiej nieodbiły się echem w usposobieniu Słowian węgierskich. To też Słowacy i Serby w Węgrzech podnieśli głowę i głośnie mówią o swych prawach narodowych, ale zupełnie nie dla tego, aby się oglądali na poparcie Rosji, lub byli z jej strony podżegani. Lecz oni bowiem i jak się zdaje nie bez zasady, na poparcie Wiednia, gdzie teraz interesa Słowian austriackich blisko są przyjmowane do serca. Chorwacy także mniej potuleni się stali, także zaczynają gadać o swoich prawach... Ale czyż ich siła polityczna w granicach Węgier nie wzrasta przez wpływ samego rządu austro-węgierskiego, który świeżo połączył Pogranicze Wojskowe z Chorwacyą? Upadł system centralizmu niemieckiego w Austrii, upadek jego spowodował osłabienie centralizmu węgierskiego w Węgrzech. Upatrywać w tem symptoma jakichś knońców rosyjskich, nie ma sensu; polityka rosyjska nie rządzi w Wiedniu ani kieruje tam żadnymi rękami, a przeciw tam właśnie ruch autonomiczny Słowian znalazł poparcie i ztamtąd też idą prądy, zachęcające Słowian węgierskich do dążności autonomicznych. Rzeczą jest węgierskich mężów stanu porozumieć się z wiedeńskimi w sprawach jednolitości nowego systemu. Rosya nie może być nawet pośredniczką między nimi, ponieważ nie ma ani chęci ani zamiaru mieszania się w sprawy wewnętrzne sąsiednich mocarstw.

(Środki przeciw pijaństwu i emigracyi)

Rząd rosyjski zajęty jest obecnie obmyśleniem środków zaradczych przeciw dwóm niemiłym wagi kłeskom, dotyczącym ludność wiejską w Rosji, a mianowicie przeciw pijaństwu, które coraz się bardziej rozszerzając, stało się dziś straszną chorobą ludu — i przeciw emigracyi chłopów z wewnętrznych gubernij rosyjskich do stolic i miast większych, która, niebędąc dotychczas objętą specjalnem przepisami prawnymi, ani przez nie przewidziana, wielkie przynosi szkody jak krajowi pod względem ekonomicznym, bo ten pozabawiony przez nią bywa ręk robotczych, tak i samemu ludowi emigrującemu, który szuka na obczyźnie lepszego zarobku i pozornie znajduje go, lecz odczyny licznymi pokusami traci wszystko, cokolwiek zarobi, psuje się, wpada w nałóg pijaństwa i lekkomyślności, i wraca do domów w nędzy ostatecznej, zdemoralizowany i niezdolny do pracy rolniczej.

Co do kłeski pierwszej — powzięto myśl reformowania teraźniejszych przepisów handlu gorącami napojami; co do drugiej — postanowiono ująć w pewne karby prawne, ruch emigracyjny

SKŁAD LAMP I NAFTY W KRAKOWIE

Fr. Włodeki

poleca największy wybór lamp stołowych, wiszących, jakoteż wszelkie przybory: palniki najnowszego wynalazku, cylindry płaskie, daszki, tulipany najnowszego fasonu. Przyjmuję wszelkie zamówienia miejscowe i zamiejscowe.
 Naftę krajową niezapalną i Amerykańską do palników okrągłych. (2311-4-12)
 Główny skład ul. Floryańska Nr. 350. Filia ul. Sławkowska a róg Rynku.

Tylko raz do zboża, ryżu, nasion i t. p. **używane worki**
 w partjach poleca tanio (1951-9)
 Herm. Gust. Schwabe w Hamburgu.
 Worki na próbę za zaliczką.

C. k. nadworny maszynista

R. GEBURTH,

fabrykant c. k. uprzyw.

pieców regulacyjnych do napełniania i przewietrzania
 w Wiedniu, VII., Kaiserstr. 71
 poleca swe słynnie znane piece.

Gruntowne spotrzebowanie paliwa przyjemne ciepło, długi czas palenia, prosta i wygodna manipulacja.
 Piece te udoskonalone zostały jak najlepiej przez nową metodę wykładania. Półkowane, żłobkowane i omalowane piece, piece z zanikowanymi profilami bardzo gustowne po tanich cenach.
 Urządzenie tanich praktycznych przewietrzeń.
 Patentowe wkłady do szwedzkich (glinianych) pieców wkładane być mogą bez trudności, bez burzenia pieca, w najkrótszym czasie. Cena na miejscu w Wiedniu z włożeniem, lub na prowincję z opakowaniem sztuka 8 złr.
 Blizsze szczegóły w ilustrowanym cenniku. Zamówienia na prowincję skutecznie będą punktualnie za zaliczką. (2209-4)

Już 4 października
 ciągnięcie

Wiedeńskiej loteryi sreber
 na korzyść przytułku sierót „Norbertinum“.

Los kosztuje 30 centów.

Pierwsza główna wygrana: Wyprawa słabna, **Dar Ich C. Moici Cesarza i Cesarzowej.**
 Srebrny masiv serwis do kawy 4 szt.
 Srebro na 6 osób . . . 20 „
 serwis stołowy z najlepszej . . . 38 „
 serwis do kawy porcelany . . . 15 „
 na 6 osób . . . 15 „
 serwis do herb. . . . 30 „
 Srebrna szkała na 6 osób . . . 30 „
 Zegarek damski złoty s. diam. . . . 120 „
 Pierwsza główna wygrana 120 „
 400 głównych i 1600 pomniejszych wygranych przedmiotów złotych, srebrnych, zegarków i t. p.
 Według szczegółowego wykazu w ogóle 2000 wygranych.

Losy posyła się za zaliczką pocztową należytości przypadającej za zamówione losy, tudzież 20 cent. na opłatę pocztową i przesyłkę listy cięgnięcia. Za 3 złr. przesyła się 11 losów, tudzież listę cięgnięcia franco. (2124-5-10)

Zamówienia wykonywa szybko:
 Loterie-Kanzlei des Weissen-Hilfs-Vereines
 Wlen, I., Grashofgasse 4.

odznacza się lekko rozwalniającym a silnym skutkiem. (1268-8-10)
 Woda gorzka Franciszka Józefa tudzież pisa o tym zdroju można dostać we wszystkich większych składach wód mineralnych i prawie we wszystkich aptekach.
 Uprasza się o zażądanie zawsze wyraźnie „**Franz Josef Bitterquelle.**“
 Dyrekcya rozsyłkowa w Budapeszcie.

SKŁADY: w Krakowie W. Goldwasser, J. Wentzel, St. Feintuch, A. Hawelka, J. Janiga, E. Radler apt., K. Wisniewski apt., J. Trauczyński apt., jakoteż we wszystkich aptekach i renomow. składach wód mineral.

Gwarantowane

tylko **19** Nr. **19**

nieprzemakalne
 PŁASZCZE NA DESZCZ
 z gumową podszewką,
 z materyj gumowych,
 jak również
 z napojonego Łodenu, Sukna i Tiflu,
 dla myśliwych
 szczególnie
 różnego kroju,
 także **KURTKI**
 poczynawszy od 7 złr.
 Dla c. k. wojskowych według przepisanej kroju. (2132-3)

J. N. Schmeidler,
 Lieferant Sr. Majestät Kriegsmarine,
 WIEN, VII., Stiflgasse
 Filiale: I., Kohlmarkt 5.

J. IHNATOWICZ

magister farmacyi i chemik sądowy

poleca pod gwarancją swoje znakomite środki do twarzy, które znalazły powszechne uznanie i wziętość, i zostały wyszczególnione 3ma wielkimi medalami zaślugi.

ANTILENTILIA

usuwa **piegi, opalenie słoneczne, plamy watrobiane**, nadaje twarzy białość, delikatność i przejrzystość. — Cena 2 złr.

WODA FIJOLKOWA

nieporównany środek usuwa z twarzy przyszcze, liszaje, trądziki, pierzchnienie i łuszczenie się skóry i wygładza zmarszczki i pory. Twarz odświeża i nadaje nieporównaną delikatność. — Cena 1 złr.

MAGNOLINA

jedyny środek odświeżający skórę suchą, szorstką i szorstką pod wpływem **Magnoliny** staje się miękką, przejrzystą i delikatną. **MAGNOLINA** usuwa **czerwoność nosa**, niszczy **wagry** tj. czarne punkciaki, które najczęściej osiadają w okolicy nosa. — Cena tego znakomitego środka 1 złr. 50 ct.

Woda Liliowa.

Plamy żółte, brunatne ostudzy z twarzy, szyi i piersi pod wpływem tej cudownej wody po kilkakrotnym użyciu znikną. — Cena 1 złr. 50 ct.

ORIENTALINA czyli **PUDR** w płynie

nadaje twarzy prawdziwie naturalną piękną i przyjemną białość (dla oka nieostrzegalną), odświeża ją i konserwuje. — Cena 1 złr.

Pudr śnieżący biały

jest prawdziwym unikatem w sztuce kosmetycznej, nie zawiera bowiem w swym składzie ani bismutu ani ołowiu, ani też żadnych metalicznych pierwiastków szkodliwych zdrowiu i pomimo tego przyjemnie przylega do twarzy, nadaje śliczną, naturalną i bardzo przyjemną białość i delikatność. — Cena pudełka 1 złr.

PUDR KSIĄŻĘCY

cielisto-różowy i cielisto-żółtawy po 1 złr. 20 centów.

KREM orjentalny biały,

cielisto-różowy dla blondynek i cielisto-żółtawy dla szatynek.

Kremy te czynią zadość wszelkim wymaganiom, nadają bowiem twarzy naturalną białość, delikatność i przejrzystość, są nieszkodliwe i dla oka niewidzialne. Twarz martwa pokryta brudami, nierówno-szorstka zostanie całkiem odświeżoną i odmłodzoną. Cena 1 złr. 20 ct.

Fabryka we Lwowie, ulica Kopernika Nr. 3. — Filia w Krakowie, Sukiennice Nr. 20. (1858-19-)

Dwór Ujazd, ostatnia poczta Zabierzów, poleca do siewu:

Żyto Probsteińskie 100 kilo po 10 złr. w. a. loco

Dworzec Zabierzów.

Pszonice Banatke 100 kilo po 12 złr. 50 c.

loco Dworzec Zabierzów.

Pszonice Kostromską 100 kilo po 12 złr. 50 c.

loco Dworzec Zabierzów. (2384-3-4)

Blizsze informacje na żądanie udziela firma handlowa: **Andrzej Schulz** w Krakowie „pod 3 Gwiazdami“ Rynek L. 26.

Zamówienia giełdowe

wykonywam najrzetelniej za małym pokryciem, szczególnie polecam jako tanią lokację **kapitału i spekulację 4%**, węgierską rentę złotą.
 B. FREUND w Wiedniu, I., Wipplingerstrasse Nr. 47, naprzeciw giełdy.
 Na listowne zapytania odpowiadam odwrotnie. (1728-27-30)

Akademia handlowo-przemysłowa w Gracu.

Prawo publicznej szkoły wedle c. k. reskryptu ministerialnego z dnia 1 maja 1879 r.

Medal za postępną na wystawie wiedeńskiej 1873 r.

Akademia rozpoczęła z d. 16 września b. r. swój 19 rok szkolny.

Uczniowie **kolejacy zakład** mają prawo do **jednorocznej ochotniczej służby**, jeżeli przed wejściem do akademii ukończyli z postępną niższą gimnazjum lub niższą szkołę realną. Dla uczniów, którym brakuje tego przedwstępnego warunku, istnieje osobny **bezpłatny kurs przygotowawczy do egzaminu ochotniczego**.

Objasnień względem przyjęcia i mieszkania, tudzież obszernych prospektów udziela

Dyrekcya akademii handlowo-przemysłowej w Gracu.

Dr. Alvens, dyrektor.

ANEMIA, WYCIENCZENIE, OSŁABIE NERWOWE, CHOROBY KOBIECE Z NIEDOSTATKU KRWI, SERCOWE WADY itd. itd.

leczą się przez użycie

ARSENIANU ZŁOTA SPOTĘGOWANEGO
 Dra Addisona.

Nie masz skuteczniejszej metody leczenia w słabościach pochodzących z wyczerpania organów żywotnych, osłabienia systemu nerwowego i subożenia albo zakażenia krwi. Siła odwróca tej metody leczenia i szybkość działania albo zakażenia krwi. Dla uczniów, którym brakuje tego przedwstępnego warunku, istnieje osobny **bezpłatny kurs przygotowawczy do egzaminu ochotniczego**. Objasnień względem przyjęcia i mieszkania, tudzież obszernych prospektów udziela

Każdy flakon nieopatrzonej podpisem pana **GELIN** aptekarza należy uważać za fałszywy i podrobiony.

W Paryżu, rue St. Lazare 11, — w Krakowie w aptekach pp. **Tracyńskiego i Redyka**, — we Lwowie w aptece p. **Mikolascha**, — w Czer-niowcach w aptece p. **Goliczowskiego**. (1912-23)

MYDŁO dla DZIECI

Reithoffer & Neffe w Wiedniu.

Ocenione przez kierownika laboratorium austr. ogóln. Związku aptekarzy, **Dra Ryszarda Goddefroya**, a wskutek dłuższego używania polecane przez dyrekcyę: niżej-austr. kraj. Zakładu położnic i podrzutek, Dyrektora **Dra Friedin-gera**: bezpłatnie Szpitala św. Józefa dla dzieci, dyrektora ces. radeę **Dra von Gunz**; szpitala św. Rocha w Pen-zing. **Dra Kaj. Fühkh** c. k. lekarza zamkowego, tudzież przez **prof. Dra Alojzego Monti**.
 To mydło dla dzieci wyrabia się z najdelikatniejszych najczystszych surowców tego rodzaju, że puszcza tustawą delikatną pianę, działającą na skórę ożywiająco i czyniąc ją delikatną jak aksamit; nadaje się więc najlepiej do pielęgnowania dziecięcej skóry w najmłodszym wieku, jak również dla starszych.
 Ceny fabryczne:
 Bez zapachu, w formie czerwokątnej 1 sztuka złr. — cent. 35
 pakiet 6 sztuk „ 1 „ 80
 Z zapachem, fiołkowe, różane Moschus- 1 sztuka „ „ 65
 Ylang migdłowe w formie owalnej pakiet 3 sztuki „ 1 „ 75
 Z zapachem, fiołkowe

Skład w Wiedniu:
 I., Seilergasse Nr. 9, i VI., Mariahilferstrasse Nr. 117.

Dostać można prawie we wszystkich aptekach i składach pachnidel. Zamówienia za zaliczką pocztową skuteczniają się codziennie.

Wyroby platerowane posrebrzane

z fabryk

Christofle & Co. w Paryżu

z gwarancją galwanicznego pokładu srebra oznaczonego w gramach na każdym przedmiocie t. j. **sztuce stołowe** kompletne lub pojedynczo, wazy, **serwisy**, sosierki, tace, półmiski, talerze, podstawki, lichtarze i kandelabry, oraz całe wyprawy w najgustowniejszym fasonie, jakoteż **kompletne urządzenia dla pp. właścicieli hoteli, cukierni-ków, restauratorów**, utrzymuje na składzie nasz jedyny w Krakowie reprezentant:

Alfred Biasion

w nowo otwartym magazynie Nr. 8 Rynek, przy wchodzie w ulicę Grodzką, po cenach oryginalnych fabrycznych, którego Dom polecamy Wys. Szlachcie i P. T. Publiczności. (2369-2-6)
 Paryż w sierpniu 1881 r.

Christofle & Comp.

fabryka wyrobów platerowanych.

Główny skład lamp Ditmara

I ZAGRANICZNYCH

pod firmą **W. Skórczewski**, ul. Szewska Nr. 26

drugi dom od Rynku

Filia: ulica Floryańska Nr. 362

został świeżo zaopatrzony

w wielki wybór lamp najnowszych fasonów

poleca zarazem

wszelkie przybory do lamp

jakoto: kul, tulipanów, waz, cylindrów, knotów, daszków, palników itp. po nader umiarkowanych cenach.

Skład nafty krajowej i amerykańskiej
 w jaknajlepszej jakości. (2351-3-6)

Promesy cisańskie

GŁÓWNA WYGRANA

100,000 złr. waluty austr. wolna od podatku.

Ciągnięcie już 15 września.

W ostatnich ciągnięciach **wyszły główne wygrane** złr. 100,000, 50,000, 30,000, 20,000 i 10,000 na wydane przez nas **promesy i losy**.

Wechslergeschäft der Administration des (2346-5-5)

Wien, Wollzeile 10 i 13. „MERCUR“ Ch. Cohn, Wollzeile 10 i 13.

J. & C. Blooker
 Amsterdam.

Szczególnie łatwe
 do trawienia, bogate w pożywnie
 pierwiastki.

Zupełnie czyste.

Holenderskie, czyste, z olejnych części oczyszczone

Kakao sproszkowane

w okrągłych pudełkach blaszanych po 1/2, 1/4, 1/8 kilo.

Szczególnie poleca się chorym, cierpiącym na żołądek, dzieciom

osłabionym, jak również tym, którzy nie mogą znieść kawy.

Dostać można u

Josef Voigt & Comp.

„zum schwarzen Hund“, Hohenmarkt Nr. 1, tudzież

Wien. **Wien.**

W GŁÓWNYM SKŁADZIE DLA AUSTRO-WĘGIER

G. A. IHLE,

Wien, Kohlmarkt Nr. 3. (2337-2-4)

Po Bogu mam podziękować jedynie Pańskiemu Hoffa piwu zdrowia
 z ekstraktu słodowego, czekoladzie słodowej i skoncentrowanemu
 ekstraktowi słodowemu za uratowanie mi życia!

Oto słowa wyjęte z ust wielu uzdrowionych.

Cierpienia płuc i żołądka

WYLECZONE.

Do c. k. dostawcy dworów prawie wszystkich europejskich monarchów, pana Jana Hoffa c. k. r. dey, właściciela złotego krzyża zasługi z koroną, kawalera wysokich pruskich i niemieckich orderów, **Wiedeń, I., Graben, Bräunerstrasse Nr. 8.**

Raport urzędowy o wyleczeniu.

Z c. k. szpitala garnizonowego Nr. 7 w Gracu. Wskutek szanownego pisma z dnia 10 listopada r. b. uprasza się, o dalsze taskawe nadestanie co powyżej wymienionego szpitala, Pańskiego piwa zdrowia z ekstraktu słodowego, ponieważ takowe okazało się prawdziwie zbawieniem i skutecznem dla gorączkowych, febrą dotkniętych chorych z Bośni wracających, mianowicie dla tych, co wskutek niedokrewności mózgowej ulegali delirji i bezsenności.

Grac, 25 listopada 1878 r.

Dr. Robieček, starszy lekarz sztabowy.

Szanowny Panie Hoff!

Cierpiełem straszne bóleci żołądka, każda potrawa i każdy napój zwracałem natychmiast w kształcie zgliniłą cuchnącego do złotym orłem na Kaziemirzu — Wilhelm Fenz, i J. Janiga, w BRODACH E. Grünspan, w WITKOWICACH J. K. Balaban, w NOWYM SĄCZU R. Jakubowski, w FILIPKOWIE E. G. Neugebauer, J. Schaitter i sp., S. Blumenberg, w STRYJU D. J. Nussenblatt i sp.; w STANISŁAWOWIE W. Waldek, J. Macura; w TARNOWIE W. Müldner i sp.; E. Rank apt., w SAMBORZE C. Maresch, Aleksiewicz, A. Kromer; w TARNOPOLU P. Jamrogiewicz apt. L. Fleischmann i H. Kahane apt.; w BIAŁYM J. Knaus, G. Zabystrian, G. Johann apt.

Zawsze wdzięczny **Voelker**, dyrektor gospodarstwa w Nowym-Ingelowie.

Niżej 2 złr. nie posyła się.

Składy główne: W KRAKOWIE J. Trauczyński, A. Siedlecki, E. Radler, W. Redyk, E. Stockmar, K. Wisniewski, aptekarze i apteka pod złotym orłem na Kaziemirzu — Wilhelm Fenz, i J. Janiga; w BRODACH E. Grünspan; w WITKOWICACH J. K. Balaban; w NOWYM SĄCZU R. Jakubowski; w FILIPKOWIE E. G. Neugebauer, J. Schaitter i sp., S. Blumenberg; w STRYJU D. J. Nussenblatt i sp.; w STANISŁAWOWIE W. Waldek, J. Macura; w TARNOWIE W. Müldner i sp.; E. Rank apt., w SAMBORZE C. Maresch, Aleksiewicz, A. Kromer; w TARNOPOLU P. Jamrogiewicz apt. L. Fleischmann i H. Kahane apt.; w BIAŁYM J. Knaus, G. Zabystrian, G. Johann apt.

PRAKTYKANT

zamięscowy przyjętym będzie w magazynie t. warów galanterijnych i norymberskich J. Zaplatalskie-go w Krakowie. (2372-3-)

Majątek ziemski,

w dobrej glebie z pastwiskami i lasem z całym tegorocznym zbiorem i inwentarzem jest do sprzedania. Blizsza wiadomość pod adr. **A. Z.** poste restante **Radymów** koło Tarnowa. (2272-7-10)

Najlepsze wyborowe,

Vöslauskie winogrona kuracyjne

dostarcza
 Das erste „Weintrauben-Export“
 Gesellschaft des Jos. Smek
 Wien, I., Frankenkauer-Platz Nr. 3.
 koszyk 5 kilo kosztuje złr. 1 ct. 50, oprócz tego opakowanie 30 cent. (2387-3-8)

Badeńskie
 winogrona kuracyjne

rozsyłamy w oryginal. koszykach po 5 kilo

opłatnie za zaliczką 2 złr. 60 c. do wszystkich stacyj państwa austriackiego i Niemiec.

Kerschbaum i Stoisser

w Baden, Antonsgasse.

Dywany linołowe

najtrwalsze nakrycie podłogi, nieprzymijające kurzu, elegancji, niezbędne w lokalach publicznych. Skład dywanów na chodniki, podkładów do ubijania i pokojowych we wszystkich deseniach. **F. C. Collmann's Nachfolger**, **Wien, I., Johannesgasse 25.** (2334-2-12)

Starszego lekarza sztabowego Dr. Möllera
 Miraculo-Injection

leczy bezpiecznie w trzech do pięciu dniach wszelki wyciek kanału moczowego, nawet w bardzo zastraszających wypadkach.

Skład utrzymuje **Karol Kreikenbaum** w Brunszwiku.

Wyrob ten zjednął sobie w bardzo krótkim czasie **stawę w całym świecie** i zastosowywanym bywa i polecany przez najalutniejszych lekarzy. (1953-7-9)

Do Ameryki

parowcem pocztowym „Anchor-linii“.

Pasażerom zgłaszającym się wprost do mnie bez pośrednictwa agenta, udzielam znaczne zmniejszenie ceny. Wszelkiego żądane-go wyjaśnienia daję i rozsyłam na żądanie mapy kraju i kolei darmo. (1959-5-)

M. Flatau, jeneralny pełn. onien w Hamburgu, 12 Admiralitätsstrasse.

Pledy podróżne

sztuka po 4, 5, 8 i 12 złr. Te, któreby się nie spodobały, przyjmuję na powrót za zwrotem kosztu przesyłki. Dla średniego wzrostu mężczyzny na jesienne ubranie z dobrej wełny 3-10 metrów za złr. 4-96; na ubranie z lep. zej wełny za 7-44; z doskonałej wełny za 10 złr.; z najlepszej wełny za 12 złr. Prawdziwe z doskonałej wełny matery na spodnie zimowe, surduty, odzieni, płaszcze na deszcz; szewity, peruwiańskie, doskiny, lodeny, filce, tyflę, sukna białe, matery na paletoty damskie, menżyckowe, kangarny, jak również matery na okrywki — poleca **Joh. Stikarofsky**, **Fabrics-Niederlage in Brünn.**

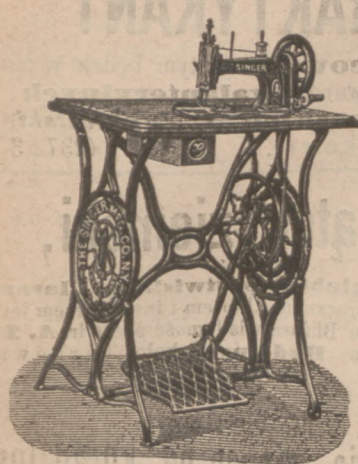
Próbki franco; zbiory próbek dla krawców nieoplatnie; szczególnie zwraca się uwagę panów krawców na obfity wybór i na niesłychanie niskie ceny. (2283-4-24)

Wody mineralne i naturalne.

VICHY

Administracya: w Paryżu, 22, Boul. Montmartre.

GRANDE-GRILLE. Choroby lymfatyczne, organów trawienia, zatory, wątroby i śledziony, kamienia

Oryginalne Singera maszyny do szycia

których sprzedaż w roku 1880 wyniosła

538,609 MASZYN DO SZYCIA

czyli o 107,442 więcej niż w roku poprzednim,

dowodzą przez trzydzieści lat niezrównanego pokupu, że oryginalne Singera maszyny tak dla użytku rodzinnego jak do wszelkich przemysłowych użytków są najwięcej ulubione z wszelkich ogłaszanych maszyn do szycia, i że pod względem konstrukcji, dobroci, działalności i trwałości żaden inny wyrób je nie osiągnie.

Oryginalne Singera maszyny do szycia zaopatrzone są w najnowsze ulepszenia i przyrządy pomocnicze; szczególnie zwracam uwagę na nowego deptaka, mającego po obu stronach znak fabryczny Singer Manufacturing Co. Z powodu swej nowej zmyślnej konstrukcji niepotrzebuje nigdy reparacji, przez co przy szyciu usuwa wszelkie hałas, a tym sposobem umożliwia łatwą robotę na maszynie nawet słabowitym osobom.

Tylko prawdziwe, jeżeli maszyna ma na ramieniu znak fabryczny, tudzież całą firmę „The Singer Manufacturing Co.”

G. NEIDLINGER, w Krakowie ulica Floryańska Nr. 337.

Celem umożliwienia każdemu tej dla gospodarstwa domowego, jakoteż dla użytku przemysłowego, zarówno doskonałej maszyny, sprzedają ją bez podwyższenia ceny na tygodniowe spłaty po **złr. 1**, a stare nieodpowiednie celowi maszyny wszelkich systemów przyjmują w zapłatę. Kompletne poręczenie; nauka bezpłatnie. (1397-17-)

(2428-1-3)

Za spójność duszy i p.
KORNELII z WEŻYKÓW
Gostkowskiej
zmarłej d. 21 sierpnia 1881 r.,
odprawione będzie
Nabożeństwo żałobne
w piątek d. 16 września b. r.
o godz. 10ej
w kościele OO. Reformatów
w Krakowie,
na które pozostała matka i dzieci Krow-
nych, Przyjaciół, Znajomych i pobożną Pu-
bliczność zaprasza.

Obwieszczenie.

W dniu **27 września b. r.** odbędzie się porządkowa od godziny 8ej rano ze strony szwadronu pociągowego Nr. 12 pułku pociągowego Nr. 3 **sprzedaż około 140 wybrakowanych koni** na miejscu w Krakowie.
Mających chęć kupna zaprasza się niniejszem, z uwagą, że oddanie koni nastąpi za gotową zapłatą. (2378-1-3)
C. k. Komenda wojskowa.
Kraków, dnia 8 września 1881 r.

AVISO.

Das gefertigte Verpflegs-Magazin benötigt:
17300 Meter-Centner Roggen und
7500 Meter-Centner Hafer
welche nach kaufmännischer Usance zu beschaffen kommen.
Beide Artikel müssen gesund und trocken sein, das vorgeschriebene Qualitätsgewicht, und zwar der Roggen mindestens 69 — der Hafer mindestens 41 Kilogramm pr. Hektoliter haben, weiters derart rein sein, dass bei der kombinierten Reuterungs- und Ausklaube-Probe beim Roggen und zwar bei der Reuterungs-Probe 1, bei der Ausklaube-Probe 1½ zusammen höchstens 2½; beim Hafer und zwar bei der Reuterungs-Probe 1½, bei der Ausklaube-Probe 2, zusammen höchstens 3½ Gewichts-Prozente an Nebensamereien etc. abfallen darf.
Die Abstellung hat in das Verpflegs-Etablissement zu Podgórze zu erfolgen, und zwar:
Roggen
bis Ende November 1881 . 3000
" " Dezember " . 3000
" " Jänner 1882 . 3000
" " Februar " . 3000
" " März " . 3000
" " April " . 2300
Hafer
bis Ende Dezember 1881 . 1500
" " Jänner 1882 . 1500
" " Februar " . 1500
" " März " . 1500
" " April " . 1500
Nach Annahme jeder Lieferung Rate findet sofort die Baarzahlung statt.
Mündliche, eventuell schriftliche, entsprechend impenierte Verkaufs-Anträge in brieflicher Form auf vorstehende Lieferungen werden am 22. September 1881 zwischen 11 und 12 Uhr Vormittags bei der hiesigen k. k. Militär-Intendantz entgegen-
genommen.
(2442-1-3)
K. k. Militär-Verpflegs-Magazin
Krakau am 8. September 1881.

Obraz cudownej Matki Boskiej

w kaplicy XX. Karmelitów na Piasku w Krakowie, wspaniały druk olejny in 4o wernie przekopiowany, jest do nabycia w handlu Kutrzyby i Murczyńskiego w Rynku głównym, oraz w zakrystyi kościoła XX. Karmelitów
Gena egzempl. 1 złr.
Cały dochód po odciążeniu kosztów reprodukcji przeznaczony jest na **sprawienie korony złotej dla tegoż obrazu.** (2441-1-12)

Ogłoszenie.

Ponieważ żadna z wniesionych ofert o wydzierżawienie kantyny (gospody) wojskowej na Zamku (Wawel) nie została uwzględniona, rozpisuje się niniejszem nowy termin do wzięcia takowych, a to do dnia **20 września b. r.** włącznie; później wniesione oferty nie będą uwzględnione.
Bliższe warunki kontraktu można przejrzeć codziennie od godz. 9ej do 12ej przed południem w kancelaryi rezerwowej 13 pułku piechoty (pod Zamkiem Nr. domu 515).
Załatwienie wniesioną ofertą odbędzie się dnia 21 września b. r. o godz. 9ej przed południem w powyższej kancelaryi, przy toż samem do urzędowania wszyscy oferenci przystąpić będą winni. (2434-1-3)
Komenda koszar wojskowych na Zamku.

OGŁOSZENIE.

Nr. 3432. [2377]
Magistrat król. miasta Rzeszowa podaje niniejszem do powszechnej wiadomości, że tegoroczny **Jarmark na konie**, na św. Mateusza przypadający, dnia **21 września 1881 r.** rozpocznie się.
Magistrat miasta
Rzeszowa, dnia 3 września 1881 r.
Burmistrz:
Towarnicki.

SKLEP

do wynajęcia od października na Kieparzu Nr. 106 (obok Bramy Floryańskiej). (2431-1-3)

500

pięknych kompletnych papierosów za godzinę zrobić można łatwo za pomocą mojej także w c. k. zarządzie fabryki tytoniu używanej bez munsztuku gładkie 1000 sztuk złr. — 50
z drukim złocon. — 100
z munsztukiem gładkim 1 pud. 500 szt. — 105
z drukim złocon. — 150
Zamówienia listownie za zaliczką lub za nadaniem należytości. Hurtownie niższa.
Skład francuskich papierosów cygarowych i maszynek (2349-1-10)
Cawley & Henry w Paryżu.
Albert Wlach
w Wiedniu, II., Praterstrasse Nr. 18,
Ecke der Asperngasse, Hotel Europe.

OGŁOSZENIE.

Z wielu stron zapytywana, czy Instytut mój dla pań nadal utrzymuję, odpowiadam niniejszem, że kurs nauk w zakresie wyższego gimnazjum rozpoczął się w mej pensyi d. 3go września b. r. (1716-7-9)
Karolina Krynicka
przy ulicy Wiślniej pod Nr. 176,
w domu adwokata Retingera.

Une dame instruite possédant à perfection le français, l'anglais et l'allemand, désire donner des leçons de conversation, d'histoire, de littérature etc. S'informez rue S. Jean N. 300 II ét. (2429-1-3)

Zdolny leśniczy

liczący 34 lat, mogący się wykazać bardzo dobrą świadomością, władający językiem niemieckim, czeskim i polskim, i służący dłuższy czas jako leśniczy, poszukuje posady. — Łaskawe oferty przyjmuje pod adresem T. K. poste rest. Tarnopol. (2420-1-3)

Kury, kaczkę, gołębie

szlachetnych ras, oraz para Yorkshirów do sprzedania we dworze na Piaskach za Mogiłą rogatką. (2433-1-3)

Zakład stolarski Juliana Kalisza

w Krakowie, ul. Długa 38
połączony z tokarnią i rzeźbiarnią, poleca znaczny zapas mebli gotowych **własnego wyrobu** po cenach znacznie niższych — oraz przyjmując obstarunki meblowe, budowlane i kościelne. (2432-1-2)

Winogrona kuracyjne

w koszach po 5 kilo czyli 10 funt. cłow. rozsyła pocztą opłatnie do wszystkich stacyi pocztowych aust. węgier. państwa i państwa niemieckiego za zaliczką 1 złr. 80 c. za koszyk 5 kilo
Ludwik Seel w Znojnie. (Znam.)
Większe partie jaknajtaniej według umowy. Cenniki na żądanie darmo i opłatnie. (2318-1-30)

Mieszkania

złożone z pokoi 4 lub 3 lub jednego z kuchnią i piwnicą na dole na I. lub na II. piętrze w domu pod L. 450 przy ulicy Mikołajskiej są do wynajęcia. (2395-2-2)
Bliższa wiadomość tylko u właściciela domu tamże na pierwszym piętrze.

SYRUP

sosnowo-balsamiczno-ziolowy
Aleks. Mańkowskiego

przez panów lekarzy wypróbowany środek we wszelkich uporczywych katarach, długotrwale kaszlach i chrypkach przy zapaleniu kanału oddechowego (Bronchitis) w rozmadnie płucowej i w kokukszu. Skuteczność potwierdzają liczne świadectwa i podziękowania, które do każdej flaszki są dołączone.
Główne składki utrzymują pp. aptekarze: w Krakowie **W. Redyk**, pod Barankami; we Lwowie **K. Mikolajch**; w Czerniowcach **W. Beldowicz**; w Warszawie **H. Kuharzewski**; w Wilnie **P. Gruszecki**; w Wiedniu **J. Weiss**, Tuchlauben 27; w Bernie **F. Eder**; oraz do nabycia w Galicyi prawie w każdej aptece na prowincyi. (2088-3-11)

PRAWDZIWE Pigulki Morisona

Pa Arthaud Moulin.
Najlepsze ze środków czyszczących i przeczyszczających krew we wszelkich słabościach zlego przyrostu, nadto w zółtach, liszajach, wyprzutach skórnych i zepsuciu krwi.
Skład główny w PARYŻU u p. Arthaud Moulin aptekarza, 30, ulica Louis le Grand. — w KRAKOWIE w aptece p. Trzaskińskiego, pod Koroną w Rynku głównym. — w CZERNIOWCACH w aptece p. Golichowskiego, we LWOWIE w aptece p. Krzyżanowskiego. (1541-3-3)

TAPETY

z fabryk francuskich, holenderskich i austriackich — otrzymaliśmy
SKŁAD FABRYCZNY
i sprzedajemy takowe w cenie (2383-5-20)
od cent. **15** i wyżej.
Na prowincję posyłamy wzory.
Kutrzyba i Murczyński w Krakowie.

Poszukuje miejsca Panna

w starszym wieku, do gospodarstwa albo za bonę do dzieci, może się wykazać chlubnymi świadectwami, zostawała przedtem w wyższych domach. Adres: al. Sławkowska Nr. 289 **P. H.** (2394-3-3)

Poszukuje się sklepu

zaraz albo od 1 stycznia 1882 przy ulicy Floryańskiej, Grodzkiej albo w Rynku. — Czynsz do 800 złr. Zgłoszeń oczekiwać pod znakiem **L. 500** poste restante w Krakowie do 8 października. (2356-3-3)

Lód do sprzedania.

Każdą ilość można dostać w handlu **Edwarda Fuchsa.** (2358-5-6)

J. BAJER

MAGAZYN I FABRYKA
WYROBÓW TOKARSKICH
w Krakowie przy ul. Grodzkiej Nr. 89,
w domu Wgo Goebela
poleca P. T. Publiczności elegancko i gustownie wykonane wyroby z burzyny, rogu, pianki, kości słoniowej, drzewa, kamienia, marmuru i metalu jako to:
fajki piankowe, cygarniczne, cybuchy z burzyny, wiśniowe, turkieskie, badeńskie, z jaśminu, oraz portmonetki, kule bilardowe, kręgle, szachy, araby, domina, laski.
Za dobry gust, rzetelne wykonanie roboty i przystępne ceny ręczy.
Tamże można pobierać naukę sztuki tokarskiej. (2236-8-10)

Winogrona

5 kilo franco na wszystkie stacye pocztowe po złr. 1 c. 60 za gotówkę albo za pobraniem pocztowem. Opakowanie bardzo staranne. **Roth Lipót**, handel win. (2320-5-15) in Werschetz, Ungarn.

TYLKO Hans Sachs

w Wiedniu, I., Lichtensteg Nr. 1.
ma ciągły zapas **najlepszego i najtaniejszego obuwia** mekiego, damskiego i dla dzieci w najobfitym wyborze. **Damskie kamaski skórzane** z podwójną podeszwą od złr. 3 c. 50 wyżej. **Kamaski mekie** z podwójną podeszwą, od złr. 4 wyżej. — Wszystkie rodzaje obuwia dla mężczyzn, chłopów i dziewcząt, jak również jesienne i zimowe trzewiki skórzane, filcowe i kotwice po zadziwiająco niskich cenach.
Katalogi ilustrowane ze wskazówką podawania miary gratis i franco.
Zlecenia z prowincyi uskuteczniają się punktualnie. Towar, któryby się nie spodobał, wymieniamy się.
Skład obuwia „Hans Sachs“
Wien, I., Lichtensteg Nr. 1.

Oliwa stołowa

poręczona jako zupełnie czysta i prawdziwa oliwa oliwkowa **blaszanka 4 kilo**
nieciska najlepsza . . . złr. 5 ent. 20
Monte Sant Angelo . . . „ 4 „ 80
Puglieska najlepsza . . . „ 5 „ 40

KAWA

najlepsze aromatyczne gatunki, za paczkę pocztową 2½ kilo netto
perłowa Manilla . . . złr. 7 ent. 50
Złota Jawa . . . „ 7 „ 03
Menado . . . „ 6 „ 74
Santos . . . „ 6 „ 36
Bahia . . . „ 4 „ 28

RYZ

w najlepszych gatunkach za paczkę pocztową jak wyżej (1792-17-24)
bonoński, glaci . . . złr. 1 ent. 90
Rangoon najlepszy . . . „ 1 „ 60
Indyjski dobry . . . „ 1 „ 40
Zamówienia uskutecznią pocztą **oceną i opłatą** za zaliczką powyższych kwot najpóźniej **1. Maja w Tryście.**

Przeniosłszy mój skład fortepianów z ulicy Brackiej na Plac Szczepański

Nr. 245, polecam takowy Szan. Publiczności.
Mam na składzie fortepiana i pianina najlepszych uczynnych firm wiedeńskich i zagranicznych, przegrano fortepiana na różne ceny także są do sprzedania lub wynajęcia. (2268-1-10)
Znajdują się także bardzo zdolne nauczycielki i bony francuski i Niemki do wzięcia.
Bronisława Gabryelska.

STYRYJSKIEJ świeżej krowianki

również wiedeńskiej z zakładu **Maurycyego Haya**
dostać można
w aptece „pod Gwiazdą“
Konstantego Wisniewskiego
w Krakowie przy ulicy Floryańskiej. (1244-1-9)

Poszukuję konia

zdatnego do rozpotu, pół krwi perszerofskiej. Adres: **J. Byszewski p. Michałowice-Koszyce w Bejskach.** (2157-3-3)

Mieszkanie

z 12 pokoi kuchni itd., na I. piętrze w domu pod L. 67a przy ulicy Wolskiej jest każdego czasu do wynajęcia. Wynajętem także być może na mieszkania kawalerskie dla osób zamożniejszych. Bliższa wiadomość u administratora L. 12 al. Straszewskiego. (2307-3-3)

Wilhelm Fenz

poleca
TAPETY

krajowe i zagraniczne świeże, w wielkim wyborze i w najnowszym guście, po cenie od 20 cent. za rulon wwyż, **szlaki w arabeski** oraz w kwiaty, **szukatury, listwy** złocone, prawdziwe amerykańskie ceraty na meble i story do okien płócienne i drylowe.

Podjemuje się tapetowanie mieszkań

(2098-63-)

1 miedziany komp. aparat gorzelniany

bardzo mało używany, z kotłem parowym, machiną parową i Henszkiego parnikiem ziemniaczanym, manetą do sprzedania. Prócz tego polecam małe wyroby wszelkiego rodzaju, aparaty, żelazne kotły parowe, kurki i wentyle mosiężne, różne pompy i jako szczególnego rury miedziane i żelazne wszelkich rozmiarów. (2407-2-6)
Franciszek Langer.
warsztat towarów metalow.
w Opawie i Frystacie

Najśwież. towary sukienne i z wełny owczej tudzież koszułe mekie

własnego wyrobu.
Trwałe wykonanie, szybka dyskretna dostawa, wielkie uznanie i pokup wszystkich zamawiających. Tylko **jednego złr. spłaty** od każdego dziełcia zniżkę na miesiąc po zadatku trzeciej części. Próby, prospekta, cenniki posyła na prośbę. (1836-21-30)

Juliusz Graetz,

w Wiedniu, II., Praterstrasse Nr. 49.

ZATWARDZENIU

zapobiega się i leczy przez użycie **Pigulek roślinnych CAUVAINA.**

Przepraszane przez lekarzy francuskich i zagranicznych od lat 30-tu zawsze z wielkim powodzeniem; ponieważ składają się wyłącznie z roślin, nieprzysparzają żadnej ani kolek i mogą się używać jako środek orzeźwiający, oczyszczający krew lub sprząający przy czyszczeniu. Motoda użycia w polskim języku. Wymagać należy, aby pigułka Cauvaina znajdowała się we flakonikach włożonych w pudełeczka kartonowe i aby na każdej pigułce znajdował się napis „Cauvain.“
W Paryżu w aptece Pa Dehaut, rue Faub. St. Denis 147.
Dostać można w Krakowie w aptece p. J. Trzaskińskiego i w aptece W. Redyka. — we Lwowie w aptece p. Z. Ruckera i u p. Kaliksta Krzyżanowskiego, — w Poznaniu w aptece Dra Mankiewicza, — w Brodach w aptece p. M. Kullaka i w Czerniowcach w aptece p. Golichowskiego.

Ważne dla rzeźbiarzy.

Sto klocków lipowych, suchych, różnej długości i grubości, mianowicie od 3 — 8 łokci długich, a od 12 — 40 cali średnicy granych, jest do sprzedania w miejscu, półtory mili od Krakowa odległym. — Bliższa wiadomość u rządy dóbr we Wadowie, poczta Pleszów. (2401-2-3)

Słonina

gruba, świeża lub starsza, kilo 75 cent.

Szmalec

wieprzowy, świeży, kilo 80 c. hurtownie transito odpowiednio taniej.

Cement

portlandzki, groszowiecki naj-
słabszy, beczka 175 kilo złr.
4-80, 200 kilo złr. 5-30.

Wapno

kułsteńskie w beczkach około
260 kilo, za 100 kilo brutto
złr. 2 ent. 60.

Gips

krakowski murarski 100 kilo
1 złr.
GIPS wiedeński rzeźbiarski 100 kilo złr.
4, 6, 8, alabastrowy 14 złr.

GLINKA krakowska, biała, malarska i ogólnotrawna 100 kilo złr. 2.

Wszystkie farby, lakiery angielskie
Harlanda, pokosty, pędzle i t. p.,
poleca dom handlowy pod firmą
„Gankiem“.

Fr. Lenert

w Krakowie, ulica Sławkowska pod „Gankiem“.

Nakrycia dla stangretów

(nieprzemakalne)

z materij gumowych, podszycie prawdziwą angielską materiją wełnianą, w każdym gatunku.
Do użycia po obu stronach. (1950-8-)
Wszystkie rodzaje nakryć, płaszczów deszczowych, asfaltowej pilśni dachowej i papy dachowej, technicznych towarów gumowych, zgrzeszeń asbestowych i t. p. Cenniki i wzory odwrotną pocztą.
PAGET & Co., w Wiedniu, I., Riemerg. 13.

Winogrona kuracyjne

„najlepszego gatunku“
frankońskie, z własnej winnicy Baden i Vöslau, w koszykach po 5 kilo rozsyła do Austro-Węgier i do Niemiec franco pocztą za gotówkę albo za pobraniem pocztowem złr. 2 ent. 70 za każdy 5-kilowy koszyk. (2336-2-2)

Christian Steinermann.

VÖSLAU pod WIEDNIEM.

Łańcuszki do zegarków

SZCZEGÓLNOŚĆ WIEDENSKA.
Frou-Frou
podwójne łańcuszki z pięknym zamykaniem medalionem, w ogniu złoc. 4 złr.
Moje łańcuszki do zegarków z nasładowanego złota, podwójnie w ogniu złoczone.

zastępują i przewyższają co do piękności i elegancji wszystkie złote łańcuszki i są dla każdego prawdziwą ozdobą. — Oryginalne wiedeńskie łańcuszki pancerzowe, ulubione 3 złr. — łańcuszki do zegarków damskich, bardzo eleganckie i modne, przeliczone złr. 3-50. — Złote walcowane łańcuszki z 14 kar. złota platerowanego złr. 4, 5, 6 i 8 złr. z dziesięcioletnią piśmienną gwarancją, że nigdy nie czernieją. (2210-3-0)

M. Munk, Wien.

Stadt, nur Wollzeile Nr. 35.
Przed nasładowaniami ostrzegam!

500 dukatów

wypłacie temu, kto po użyciu

KOTHEGO WODY NA ZĘBY

(flaszka po 35 ct.)

dostanie kiedykolwiek znowu bólu zębów lub nieprzyjemnego odoru z ust.

Joh. George Kothe,
emerytów. dostawca nadworny, Mödling bei Wien, Villa Kothe.

Składy utrzymują w Krakowie pp. aptek: A. Siedlecki, E. Radler, K. Wiszniewski; w Nowym Sączu: R. Jakubowski; w Miłowie: M. Quirin; w Tarnowie: W. T. Miłogowski; w Oświęcimiu J. Löwenberg. (2152-6-20)